

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18306

Θέμα 252^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 526-545**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΧΟ. *Καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἦδ' Ἰσμῆνη,
φιλάδελφα κάτω δάκρυ' εἴβομένη
νεφέλη δ' ὀφρύων ὑπερ αἵματόεν
ρέθος αἰσχύνει,
τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν.* 530
- ΚΡ. *Σὺ δ', ἦ κατ' οἴκουσ ὡς ἔχιδν' ὑφειμένη
λήθουσά μ' ἐξέπινες, οὐδ' ἐμάνθανον
τρέφων δὺ' ἄτα κάπαναστάσεις θρόνων,
φέρ', εἶπέ δή μοι, καὶ σὺ τοῦδε τοῦ τάφου
φήσεις μετασχεῖν, ἦ ἔσομῃ τὸ μὴ εἰδέναί;* 535
- ΙΣ. *Δέδρακα τοῦργον, εἵπερ ἦδ' ὀμορροθεῖ,
καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας.*
- ΑΝ. *Ἄλλ' οὐκ ἑάσει τοῦτό γ' ἡ δίκη σ', ἐπεὶ
οὐτ' ἠθέλησας οὐτ' ἐγὼ κοινωσάμην.*
- ΙΣ. *Ἄλλ' ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν οὐκ αἰσχύνομαι
ξύμπλουν ἐμαντήν τοῦ πάθους ποιουμένη.* 540
- ΑΝ. *Ἵν τοῦργον Ἄιδης χοὶ κάτω ξυνίστορες·
λόγοις δ' ἐγὼ φιλοῦσαν οὐ στέργω φίλην.*
- ΙΣ. *Μῆτοι, κασιγνήτη, μ' ἀτιμάσης τὸ μὴ οὐ
θανεῖν τε σὺν σοὶ τὸν θανόντα θ' ἀγνίσαι.* 545

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Δέδρακα τοῦργον ... τὸν θανόντα θ' ἀγνίσαι.****(Μονάδες 30)**

ΙΣΜΗΝΗ

Το έχω κάνει αυτό, αν βέβαια και τούτη συμφωνεί, κι έχω μερίδιο στην κατηγορία και τη δέχομαι (και συμμετέχω και δέχομαι την κατηγορία).

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Η δικαιοσύνη όμως δεν θα σου το επιτρέψει αλήθεια αυτό, γιατί ούτε κι εσύ θέλησες ούτε κι εγώ σε έκανα συνεργό.

ΙΣΜΗΝΗ

Μα μέσα στις συμφορές σου δεν ντρέπομαι να κάνω τον εαυτό μου συμμετοχο στο πάθος σου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ο Άδης και οι θεοί του Κάτω Κόσμου ξέρουν καλά ποιοι έκαναν αυτή την πράξη· κι εγώ όποια αγαπάει με λόγια δεν τη θεωρώ δικό μου άνθρωπο.

ΙΣΜΗΝΗ

Αδελφή, μη μου στερήσεις την τιμή να πεθάνω μαζί σου και να εξαγνίσω τον νεκρό.

2. α) Πώς αντιμετωπίστηκαν οι καινοτομίες του Θέσπη στην εποχή του;

β) Ποιες αλλαγές οδήγησαν σταδιακά την τραγωδία στην οριστική της μορφή ως θεατρικού είδους;

(Μονάδες 10)

α) Ο Θέσπης φαίνεται ότι ενθουσίασε με τις καινοτομίες του τον λαό και, παρά τις αντιδράσεις του γέροντα πια Σόλωνα, που θεωρούσε τις παραστάσεις ψευδολογίες, δημιούργησε έναν μικρό θίασο, το γνωστό *ἄρμα Θέσπιδος*, με τον οποίο περιόδευε στα χωριά της Αττικής και έπαιρνε μέρος στις ανοιξιάτικες Διονυσιακές γιορτές.

β) Όσο τα διαλογικά-θεατρικά στοιχεία, με τον καιρό, έπιαναν μεγαλύτερη έκταση, τόσο περιοριζόταν και ο ρόλος του χορού, μέχρι που κατέληξε να τραγουδάει άσματα άσχετα με τον Διόνυσο. Όταν και οι υποθέσεις των έργων έπαψαν πια να έχουν άμεση σχέση με τον Διόνυσο (ήταν δηλαδή *απροσδιόνυσες*), σταμάτησαν και οι άντρες του χορού να μεταμφιέζονται σε σατύρους. Έτσι η τραγωδία έπαιρνε με την πάροδο του χρόνου την οριστική της μορφή ως θεατρικό είδος.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. φιλῶ	α) φημί
2. ἐθέλω	β) ἐπαιδοῦμαι
3. αἰσχύνομαι	γ) πράττω
4. λέγω	δ) βούλομαι
5. δρῶ	ε) αἶρω
	στ) ἀγαπῶ
	ζ) ἀπρακτῶ

(Μονάδες 5)

1. στ)
2. δ)
3. β)
4. α)
5. γ)

Περισσεύουν τα ε) και ζ).

β) φήμη, δραστικός, άστοργος, ιστορικός, εξαγνισμός: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

φήμη → φήσεις
δραστικός → δέδρακα
άστοργος → στέργω
ιστορικός → ξυνίστορες
εξαγνισμός → άγνίσαι

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος